

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดครุธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ  
ตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

### กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้
  - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย
    - 1.1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
    - 1.1.2 ข้าราชการครูที่สอนประจำชั้น อนุบาล 1 - 2 จำนวน 1 คน
    - 1.1.3 ข้าราชการครูที่สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 4 คน
  - 1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 115 คน ประกอบด้วย
    - 1.2.1 นักเรียนชั้น อนุบาล 1 - 2 จำนวน 38 คน
    - 1.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 73 คน
    - 1.2.3 ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 1 คน
  - 1.3 ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 3 คน

## ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

### 1. ขั้นการวางแผน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา

1. วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2. เป้าหมาย เพื่อพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

3. กลุ่มกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 6 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมกลุ่ม

ย่อย (Focus Group)

5. ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ 8 – 12 พฤศจิกายน 2553

6. วิธีดำเนินการ

6.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

6.2 ดำเนินการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน

6.3 การกำหนดกลวิธีการในการแก้ปัญหา การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา

6.4 สรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา วางแผนแก้ไขปัญหา เป็นขั้นที่ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์และทำความเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและวางแผนที่จะใช้ กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยลงมือดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้

7. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ ทำให้ทราบสภาพความต้องการพัฒนาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา

ระยะที่ 2 การพัฒนาครูโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

1. วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

2. เป้าหมาย ครูโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา จำนวน 5 คน

3. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 6 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

4.1 แบบทดสอบวัดความรู้

4.2 แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

5. ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ 25 – 26 พฤศจิกายน 2553

6. วิธีการดำเนินการพัฒนา

6.1 ดำเนินการพัฒนาโดยใช้เอกสารวิชาการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2553 – 2555 โครงการยกระดับคุณภาพครู และผู้บริหารสถานศึกษาทั้งระบบ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2553 – 2555 การบริหารแบบมีส่วนร่วม (ประยูร อัครบวร. 2552 : 10-25) เป็นแนวทางในการพัฒนาครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยอบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการพัฒนาในวันที่ 25 – 26 พฤศจิกายน 2553 ใช้แบบทดสอบก่อนการอบรมจำนวน 40 ข้อ เป็นเครื่องมือในการวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัย

6.2 ดำเนินการทดสอบความรู้กับผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน

6.3 ดำเนินการฝึกอบรมตามขั้นตอน โดยเชิญวิทยากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มโรงเรียนบ้านธาตุ มาให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ความเข้าใจในด้านทฤษฎี แนวคิด หลักการ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

6.4 ฝึกปฏิบัติตามใบงาน นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติตามใบงาน

6.5 อภิปราย ชักถาม และรับฟังข้อเสนอแนะจากวิทยากร

6.6 ทดสอบหลังการอบรม และประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ

6.7 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการศึกษาเอกสาร หรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน เอกสาร

วิชาการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ไทยเข้มแข็ง  
ปีงบประมาณ 2553 – 2555 โครงการยกระดับคุณภาพครู และผู้บริหารสถานศึกษาทั้งระบบ  
ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2553 – 2555 ชุคการเรียนรู้ด้วยตนเองการ  
วิจัยในชั้นเรียน และงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยากรภายนอก โดยให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดำเนิน  
การศึกษาด้วยตนเอง

6.8 จัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน หลังจากการดำเนินการอบรมเชิง  
ปฏิบัติการ และหลังการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนแล้ว ให้ผู้ร่วมวิจัย เขียนเค้า  
โครงการวิจัยในชั้นเรียนตามสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ดังมี  
รายละเอียดการดำเนินการพัฒนา ตามตารางที่ 2



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2 การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา / กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
25 พฤศจิกายน 2553		
08.30 – 09.00 น.	- ทำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ	- วิทยากรและผู้วิจัย
09.00 – 12.30 น.	- วิทยากรให้ความรู้ 1. ความหมายและความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน 2. กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน 3. วิธีการกำหนดปัญหา 4. ขั้นตอนกำหนดชื่อเรื่องในการวิจัยในชั้นเรียน	- ผู้วิจัย วิทยากรและผู้ร่วมวิจัย
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 16.30 น.	- ฝึกปฏิบัติเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน และทำวิจัยในชั้นเรียน (Work Shop)	- ผู้วิจัย วิทยากรและผู้ร่วมวิจัย
26 พฤศจิกายน 2553		
08.30 – 12.00 น.	- ฝึกปฏิบัติเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน และทำวิจัยในชั้นเรียน (Work Shop)	- ผู้วิจัย วิทยากร และผู้ร่วมวิจัย
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 14.30 น.	- นำเสนอผลงานและอภิปรายผล	- ผู้วิจัย วิทยากร และผู้ร่วมวิจัย
13.00 – 14.30 น.	- การนำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง แก้ปัญหาและพัฒนานักเรียน	- ผู้วิจัย วิทยากร และผู้ร่วมวิจัย
15.30 – 16.30 น.	- สรุป อภิปราย ซักถามปัญหา - ทำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ - ประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ	- ผู้วิจัย วิทยากร และผู้ร่วมวิจัย

หมายเหตุ พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา 10.00 - 10.15 น. และ เวลา 14.30 - 14.45 น.

7. วิธีการดำเนินงาน ให้การนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำปรึกษา สร้างขวัญกำลังใจ แก่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

7.1 การนิเทศภายใน ผู้วิจัย ผู้อำนวยการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน ดำเนินการนิเทศภายใน ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554 ถึง วันที่ 14 มีนาคม 2554 ดำเนินการนิเทศให้ความช่วยเหลือเสนอแนะ เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถทำการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน และสามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างต่อเนื่อง และถูกต้อง การนิเทศในห้องเรียนดำเนินการในประเด็น ต่อไปนี้

7.1.1 การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา โดยการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์สภาพการเรียนการสอน เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย

7.1.2 การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา โดยการวางแผน แก้ปัญหาและกำหนดขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน

7.1.3 การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหา โดยการสร้างสื่อ หรือนวัตกรรมขึ้นมาใช้ในการแก้ปัญหา

7.1.4 การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้แก้ปัญหา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1.5 การสรุปผลการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

7.2 ขั้นการสังเกต (Observation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัย ก่อนการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างไร แล้วผู้ร่วมวิจัย เกิดความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ดีขึ้นอย่างไรบ้าง โดยทำการสัมภาษณ์เป็นระยะ ๆ ตามช่วงเวลาของกิจกรรม ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

7.2.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

7.2.2 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม การฝึกปฏิบัติตามใบฝึกในเอกสาร คู่มือประกอบ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ประเมินเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน ตรวจสอบร่องรอยการจัดทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ประเมินผลงานวิจัยตามกิจกรรมการประเมินที่กำหนด

7.2.3 ประเมินผลการปฏิบัติและรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน ด้วยแบบประเมินโดย วิทยากร และผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อ ประเมินความรู้ความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยในชั้นเรียน

7.2.4 นำเสนอแนวทางในการพัฒนาตามขั้นตอน สรุปปัญหาและ อุปสรรค ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

7.3 การสะท้อนผล (Reflection) ผู้วิจัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลตาม เครื่องมือที่สร้างขึ้น ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และนำข้อมูลที่เก็บรวบรวม มาได้มาวิเคราะห์ และสรุปผลของแต่ละกิจกรรมการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความสามารถในการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การ กำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำวิธีการหรือนวัตกรรม ไปใช้แก้ปัญหา และการสรุปผล ในการแก้ปัญหของตนเองได้หรือไม่ มีจุดแข็งจุดอ่อนที่ ไหนอย่างไร ในแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย(Focus Group) เพื่อเป็นข้อมูลในการ ดำเนินการพัฒนาในแต่ละขั้นตอนต่อไป

การพัฒนาคู่มือด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขวิทยา สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครธานี เขต 1 สามารถสรุปแผนการนิเทศภายใน ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แผนปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน

วัน เดือน ปี	การนิเทศ	ผู้รับ การนิเทศ	ผู้ให้ การนิเทศ	เครื่องมือ การนิเทศ
15 ก.พ. 54 และ 2 มี.ค. 54	นิเทศผู้ร่วมวิจัยชั้น อนุบาล 1-2 และ ประถมศึกษาปีที่ 1	ผู้ร่วมวิจัย	1. ผู้วิจัย 2. ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินงานวิจัย 3. ผู้อำนวยการ	- แบบสังเกต - แบบประเมินการ นิเทศ
22 ก.พ. 54 และ 3 มี.ค. 54	นิเทศผู้ร่วมวิจัยชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3	ผู้ร่วมวิจัย	1. ผู้วิจัย 2. ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินงานวิจัย 3. ผู้อำนวยการ	- แบบสังเกต - แบบประเมินการ นิเทศ
28 ก.พ. 54 และ 4 มี.ค. 54	นิเทศผู้ร่วมวิจัยชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	ผู้ร่วมวิจัย	1. ผู้วิจัย 2. ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินงานวิจัย 3. ผู้อำนวยการ	- แบบสังเกต - แบบประเมินการ นิเทศ
13 มี.ค. 54	ประเมินผลการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	ผู้ร่วมวิจัย	1. ผู้วิจัย 2. ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินงานวิจัย 3. ผู้อำนวยการ	1. แบบประเมิน ผลการวิจัยในชั้นเรียน
14 มี.ค. 54	การประชุมร่วมกัน เพื่อ สรุปผลการดำเนินการวิจัย ในชั้นเรียน	ผู้ร่วมวิจัย	1. ผู้วิจัย 2. ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินงานวิจัย 3. ผู้อำนวยการ	- แบบบันทึกการ ประชุม

8. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความ เข้าใจ สามารถ  
จัดทำวิจัยในชั้นเรียนได้ จำนวน 5 เรื่อง

ระยะที่ 3 การประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน

1. วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของผู้วิจัยในชั้น  
เรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขวิทยา
2. เป้าหมาย ประเมินผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5  
เรื่อง



## 3. ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

- 3.1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน  
 3.1.2 ข้าราชการครูที่สอนประจำชั้น อนุบาล 1 - 2 จำนวน 1 คน  
 3.1.3 ข้าราชการครูที่สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน

4 คน

3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 113 คน

ประกอบด้วย

- 3.2.1 นักเรียนชั้น อนุบาล 1 - 2 จำนวน 38 คน  
 3.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 73 คน  
 3.2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน  
 3.3 ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน

จำนวน 3 คน

## 4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- 4.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน  
 4.2 แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน  
 4.3 แบบประเมินการนิเทศภายใน  
 4.4 แบบบันทึกการประชุม

5. ระยะเวลา ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554 ถึง วันที่ 14 มีนาคม 2554

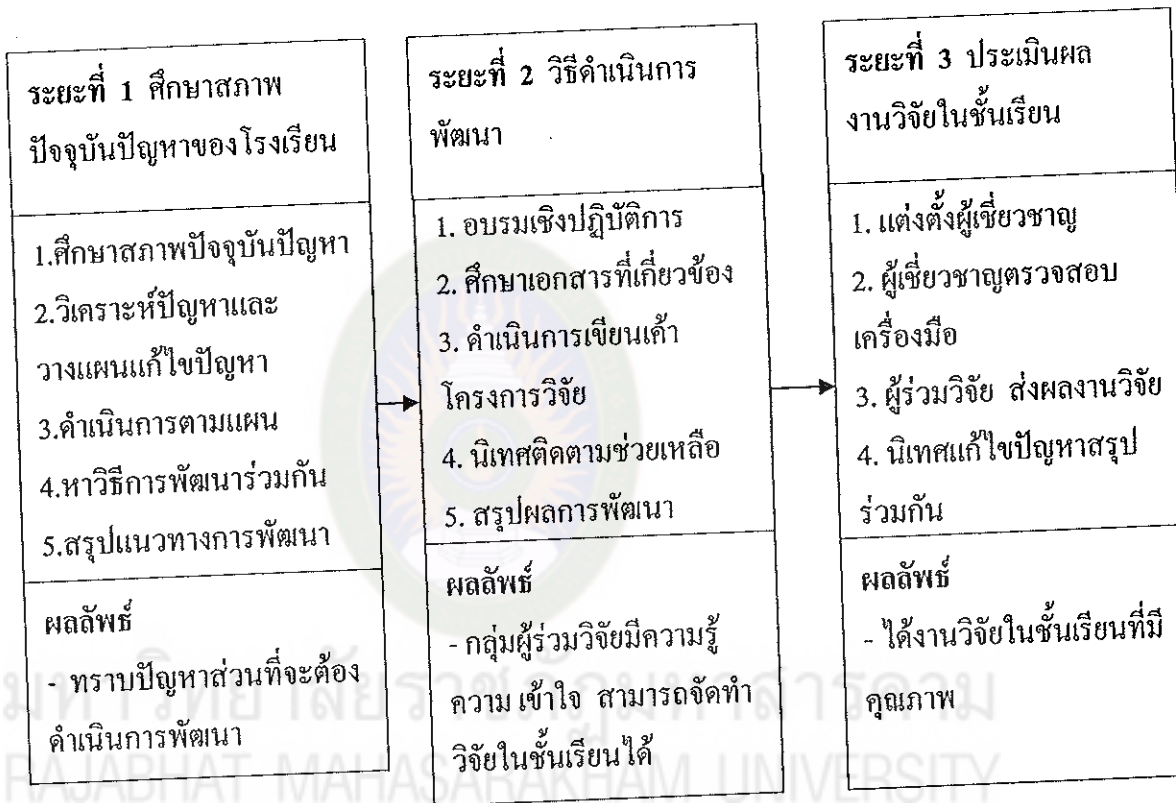
6. วิธีดำเนินการประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน ด้วยแบบประเมินโดย

ผู้วิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยในชั้นเรียน

7. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ ได้งานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพ ตามหลักวิชาการและผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 5 เรื่อง

เมื่อปฏิบัติตามแผนเสร็จสิ้นทุกกิจกรรม วิทยากรและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จาก แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) การทดสอบความรู้ก่อน – หลัง การประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงาน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม นำมาวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นว่า การดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ แต่ละกิจกรรมให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ ผ่านเกณฑ์การแปลผลการประเมินในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ขึ้นไป หรือไม่ หากพบว่ามีกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้อำนวยการ ผู้วิจัย และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จะนำเอากิจกรรมการพัฒนาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ไปดำเนินการพัฒนาต่อไป ตามตารางที่ 4 สรุปขั้นตอนการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 ตามแผนภูมิที่ 10



แผนภูมิที่ 10 สรุปขั้นตอนการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา  
 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1

### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกเป็นประเภท  
 ลักษณะวิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ประเภทเครื่องมือ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาผู้ร่วมวิจัย มีจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย(Focus Group) แบบทดสอบก่อน – หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ และแบบการประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.2 เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการพัฒนาครู มีจำนวน 4 ฉบับ คือ แบบสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม

## 2. รายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาครู ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา

เครื่องมือ	ลักษณะของเครื่องมือ	จุดประสงค์	ผู้ประเมิน
ฉบับที่ 1 แบบบันทึกการประชุม กลุ่มย่อย(Focus Group)	บันทึกการประชุม สำรวจสภาพ ปัจจุบันปัญหา	- เพื่อใช้บันทึกการประชุม ระหว่างผู้วิจัย ผู้อำนวยการ และผู้ ร่วมวิจัย ในการสรุปผล สภาพ ปัจจุบันปัญหาเพื่อพัฒนา	1. ผู้วิจัย 2. ผู้อำนวยการ 3.ผู้ร่วมวิจัย
ฉบับที่ 2 แบบทดสอบก่อน-หลัง การอบรม เชิงปฏิบัติการ	แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ	- เพื่อประเมินระดับความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	ผู้ร่วมวิจัย 5 คน

เครื่องมือ	ลักษณะของเครื่องมือ	จุดประสงค์	ผู้ประเมิน
ฉบับที่ 3 แบบประเมินการอบรม เชิงปฏิบัติการ	แบบมาตราส่วน ประมาณค่า ชนิด 5 ระดับของลิเคอร์ท์	- เพื่อประเมินความรู้ ความ เข้าใจ ทักษะในการทำวิจัย ของผู้ร่วมวิจัยหลังอบรม	1. ผู้วิจัย 2. วิทยากร 3. ผู้ร่วมวิจัย
ฉบับที่ 4 แบบแบบสังเกต พฤติกรรม ปฏิบัติงาน	แบบมาตราส่วน ประมาณค่า ชนิด 5 ระดับของลิเคอร์ท์	- เพื่อสังเกตพฤติกรรม การทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้ ร่วมวิจัย	ผู้ร่วมวิจัย 6 คน
ฉบับที่ 5 แบบประเมิน การนิเทศภายใน	แบบมาตราส่วน ประมาณค่า ชนิด 5 ระดับของลิเคอร์ท์	- เพื่อประเมินผลการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัย	ผู้ร่วมวิจัย 6 คน
ฉบับที่ 6 แบบประเมินผลการ วิจัยในชั้นเรียน	แบบมาตราส่วน ประมาณค่า ชนิด 5 ระดับของลิเคอร์ท์	เพื่อประเมินผลกา วิจัยใน ชั้นเรียน ของผู้ร่วมวิจัย	1. ผู้วิจัย 2. ผู้เชี่ยวชาญ 3. ผู้อำนวยการ
ฉบับที่ 7 แบบบันทึกการประชุม	บันทึกการประชุม สรุปผลการพัฒนา	เพื่อใช้บันทึกการประชุม ระหว่างผู้วิจัย วิทยากร และผู้ร่วมวิจัย ในการ สรุปผล ข้อเสนอแนะ การวิจัยในชั้นเรียน	1. ผู้วิจัย 2. ผู้เชี่ยวชาญ 3. ผู้อำนวยการ 4. ผู้ร่วมวิจัย

### วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาครุด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร เทคนิคการอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการจัดทำเครื่องมือ ดังการวิจัยเบื้องต้นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้ดำเนินการดังนี้ การวิจัยสำหรับครูของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 118 - 132), การวิจัยเพื่อ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาของ กาญจนา วัฒนาฯ (2544 : 117-206), วิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 66 - 80), คู่มือการทำวิจัยในชั้นเรียนของ โมตรี บุญทศ (2549 : 30 - 43)

1. วิธีสร้างและหาคุณภาพ แบบทดสอบความรู้ก่อน - หลังการอบรมเชิง

ปฏิบัติการ

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์ความมุ่งหมาย และกรอบเนื้อหา ในการวิจัย การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถิ่นสุขาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูด้านการวิจัยใน ชั้นเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.3 ศึกษาเอกสาร คู่มือการประเมินและติดตามผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.4 ผู้วิจัย สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ จำนวน 100 ข้อ

1.5 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและรับการเสนอแนะ

1.6 ปรับปรุงแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ที่ปรึกษา

1.7 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ การจัดทำเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของเนื้อหา ตรวจสอบข้อมูลและ สถิติ หากค่า IOC ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1.7.1 ดร.ปรีชา อรัญวารี ปร.ค. (การบริหารการศึกษา)

(Ph.D.(Ed.Adm.))ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1.7.2 นายพงษ์ศักดิ์ ภูมิพิน กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1.7.3 นายสากล ฉิมวงศ์ ก.ม. (บริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ่อน้อยประชาสรรค์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1.8 นำแบบทดสอบที่ได้ไปปรับปรุงตามที่ได้รับการเสนอแนะจาก ผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ

1.9 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนนำไปพิมพ์

1.10 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.11 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น

2. วิธีสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน และแบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ความมุ่งหมายและกรอบเนื้อหาในการวิจัยการพัฒนา บุคลากรครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถ้ำสุขาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูด้านการวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.3 ศึกษาเอกสาร คู่มือการประเมินและติดตามผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.4 ศึกษาวิธีการสร้าง แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม จากหนังสือ การวิจัยเบื้องต้นของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 25) การนิเทศภายใน (กรมวิชาการ, 2545 : 16)

2.5 ผู้วิจัยและวิทยากรสร้าง แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม

2.6 นำ แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและรับการเสนอแนะ

2.7 ปรับปรุง แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.8 นำแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม ที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ในข้อ 1.8 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้อง

2.9 นำแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม ไปปรับปรุงตามที่ได้รับ การเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

2.10 นำแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม ที่ปรับปรุงแล้วไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

2.11 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.12 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

### 1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยร่วมกับผู้ร่วมวิจัย 6 คน ได้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2554 โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาที่ต้องการพัฒนา โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย(Focus Group) ของคณะครูในโรงเรียน ระหว่างวันที่ 8 – 12 พฤศจิกายน 2553 และเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบทดสอบความรู้ก่อน – หลัง และแบบประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการ จากผู้ร่วมวิจัยจำนวน 6 คน เป็นเวลา 2 วัน ในวันที่ 25 – 26 พฤศจิกายน 2553

1.3 การนิเทศภายใน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม ในระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2554

## 1.4 การประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน

### 2. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อต้องการทราบผลการดำเนินการวิจัยการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านถ้ำสูงชาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ตามกรอบเนื้อหา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินการกิจกรรม ระหว่างการดำเนินกิจกรรม และหลังการดำเนินกิจกรรมการครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 3 กลยุทธ์ คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน โรงเรียน และการประเมินผลการวิจัย ดังนี้

#### 2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.1.1 ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.1.2 ระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการ วิทยากรและผู้วิจัย ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ วิธีการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ผู้ร่วมวิจัย

2.1.3 หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ วิทยากรและผู้วิจัย ประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการของผู้ร่วมวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อน - หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

#### 2.2 การนิเทศภายในโรงเรียน

ผู้วิจัย วิทยากร และผู้อำนวยการโรงเรียน ร่วมกันนิเทศงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัย ทั้ง 5 คน โดยให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการพัฒนาครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินการนิเทศภายใน

2.3 การประเมินผลการวิจัย โดย ผู้วิจัย ผู้เชี่ยวชาญ และผู้อำนวยการ ใช้แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553



## การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

### 1. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation technique) (สุภางค์ จันทวานิช, 2543 : 129) คือ การได้ข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่ายหรือหลาย ๆ วิธีการในการรวบรวมข้อมูลเดียวกันโดยมีการจัดกระทำ ดังนี้

1.1 การตรวจสอบหลายมิติด้านข้อมูล (Data triangulation) เป็นการรวบรวมข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งจากคนหลายคน หรือเก็บข้อมูลจากคนเดิมแต่ต่างเวลาต่างสถานที่

1.2 การตรวจสอบหลายมิติด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) เป็นการสะท้อนประเด็นการวิจัยจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอน

1.3 การตรวจสอบหลายมิติด้านวิธีการ (Methodological triangulation) เป็นการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี เช่น แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

### 2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามกลยุทธ์ที่คณะผู้ร่วมวิจัยได้วางแผนไว้ โดยวิเคราะห์ข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลจาก แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมินการนิเทศภายใน ของผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด มาตรวจสอบและนำไปวิเคราะห์ ประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลจากที่รวบรวมได้มาจากแบบประเมินกิจกรรมทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินการนิเทศภายใน แบบประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน และแบบบันทึกการประชุม การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินกิจกรรมในส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคอร์ท์ โดยจัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 63-70)

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. เกณฑ์การแปลผลการประเมินกิจกรรม บิดหลักตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2535 : 112) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	4.51 – 5.00	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	3.51 – 4.50	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	2.51 – 3.50	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.51 – 2.50	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 – 1.50	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

### สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY